

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

De magna gloria parata Obedientibus. Cap. 16.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

nulla turbationis amaritudine infectum habeamus. **A** Vtrumque autem obedientia suae legis praestat, ut sicut ipsa obedientia mandatorum rectos nos facit, ita & in premium rectitudinis quietos efficiat. Quo autem haec obedientia crescit, & ad quosque praelatos propter Deum se demittit, & ad quaeque minima praestanda se extendit, eo necesse est, maiorem ab ea tranquillitatem emanare. Voluntas quippe nostra seminarium est turbationis nostrae, origo inquietudinis, atque initium tristitiae. Quo autem obedientia exquisitor est, & subiectio perfectior, eo amplius propriam voluntatem eliminat, & cor nostrum mentemque tranquillat. Id profecto significare videntur illa Isaiae verba: Domine dabis pacem nobis, omnia enim opera nostra operatus es nobis.] Quid est: opera nostra operatus es nobis? nisi, tu Domine per gratiam tuam illuminas nos, & adiuvas infirmitatem nostram, ut te sequi, & legem tuam custodire, & tuis iussis obedire possimus? Tu das nobis velle, & perficere pro bona voluntate tua, & ut operemur operaris in nobis. Hinc vero proveniunt ut impertias pacem nobis. Nec enim pacem & cordis tranquillitatem adipisceremur, nisi opera tibi placita exequeremur, & nisi tu opera nostra gratia adiuvante perficeres. Tranquillitas itaque mentis verè ab obedientia procedit. Et inde est, ut qui perfectionem obedientiae experti sunt, magis in dies eius amore ardeant, ac executione flammescant. Dicunt illi: Viam mandatorum tuorum cucurri cum dilatasti cor meum.] Ac si dicerent: antequam tuae legis exortam experiremur, ambulabamus quidem legnes, & non modicam in quocumque opere difficultatem sentiebamus. At postquam obedientia, & legis custodia, nos tranquillitate & exultatione repleuisti, iam ipsa laetitia animati non segniter ambulamus, sed velociter currimus, ut citius ad metam, scilicet ad perfectionem, accedamus. Maneat igitur, perfectis obedientibus cordis tranquillitatem in premium dari: quare si volumus mente quietescere, & à perturbatione alieni esse, perfecti, & omnimodae obedientiae nos tradamus. Haec est enim quae dubitationes excutit, à perplexitatibus liberat, & omnem cordis perturbationem amandat.

Isa. 26. 12.

Eph. 1. 18. 32.

De Magna gloria parata obedientibus.

CAPVT XVI.

D VPLEX premium propositum, victoria scilicet & pax in hac vita obedientibus datur, tertium vero in futuram vitam promittitur. Illud autem est incomparabilis gloria, & felicitatis sublimitas, qua cumulati de custodia subiectione vehementer exultant. Quanta autem sit haec gloria, licet aperte non cognoscamus, ex multis licet colligere. Atque illud primum sit, soli obedientiae vitam aeternam esse promissam. Adolescenti enim interroganti: Quid faciendo vitam aeternam possidebo? responsum est. Si vis ad vitam ingredi, serua mandata.] Nullus vero ignorat, opus obedientiae esse custodiam mandatorum. Et postea: Venite benedicti patris mei, possidete paratum vobis regnum à constitutione mundi.] Esurienti enim, & dedisti mihi manducare,] & cetera, quae sequuntur. Haec autem mandata esse propter quorum obedientiam iusti caelestem gloriam obri-

Matt. 19. 17.

Matt. 26. 34.

nebunt, nemo potest ignorare. Si igitur communi obedientiae ad quam uniuersi tenentur, gloria promittitur, obedientiae perfectissimae, & exquisitissimae, quam religiosi profitentur, quaeque se totos Deo consecrant, maior & copiosior gloria promittetur. In terrena republica premium militibus vincuntibus, & duci totum exercitum gubernanti, & vincenti, & cunctos ad victoriam dirigenti decretum est. Sed manifestum est discrimen inter premium, & premium. Illud est magnum, istud maius: illud pretiosum, istud vero multo pretiosius, & excellentius, ipsa iustitia exigente, ut qui plus laborauit, amplius recipiat. Ita communes obedientes, quales reputamus omnes iustos, sicut velut milites: qui vero perfectam vitam arripunt, & per obedientiam, se totos, & omnia sua Deo dedicant, sunt velut duces, qui reliquos exemplo praecunt, & suis magnis laboribus communes iustos ad paruos saltem labores superandos alliciunt. Quid mirum si in regno caelesti sublimiores sedes obtineant? Ideoque possessio aeternae gloriae merces vocata est, quia non inani affectu alicuius terreni regis, sed voluntati iusti Dei, & maiori, aut minori labori respondet. Redde, inquit, illis mercedem, incipiens à nouissimis vsque ad primos.] Nec nos moueat, quod nouissimi in acceptione denarij primis praeferruntur. Hoc enim ideo factum est, quia nouissimi vna hora plusquam alij tota die laborauerant, & ille, qui pollicitus est: [quod iustum fuerit dabo vobis,] iustum reddidit, cum plus modico tempore laborantes ceteris tepide viucentibus anteposuit. Ac proinde si maior est perfectorum obedientium labor, & pretiosior ipsorum oblatio, & quum est ut gloriam copiosior accipiant.

C Deinde haec obedientium gloria eximia ex alio capite etiam elucet, nimirum ex cognatione obedientiae, & charitatis, quae tanta est, ut forte maior esse non possit. Nemo enim charitatem erga Deum, & proximum, sine obedientia mandatorum seruabit, & nemo perfectam virorum spiritualium obedientiam, quam hic tractamus, sine charitate custodiet. Quod ut confirmaret Dominus, eam non per aliud quam per obedientiam describere voluit. Qui diligit me, inquit, sermonem meum seruabit.]

D Illud quidem sermonem, qui eius legem ac mandata comprehendit. Et iterum: Ut cognoscat mundus quia diligo patrem, & sicut mandatum dedit mihi pater, sic facio.] Ad quid ista dilectionis, & obseruantiae mandatorum conjunctio, nisi ut pateat nec charitatem sine obedientia, nec perfectam ac Deo placitam obedientiam sine charitate posse consistere? Charitas autem praecipua virtutum, earumque regina, talis naturae est, ut pro mensura eius maior aut minor in caelesti patria cuiusque gloria proueniat. Cum parua charitate decedis, parua tibi gloria praebetur: cum magna charitate hinc emigras, magna in caelo tibi gloria tribuetur. Nunc perfectissimam, & quae sanctitas dici mereatur, charitatem habes: si ab ea non excidis, eximiam etiam beatitudinem poteris expectare. Charitas est instar pecuniae, quia sancti in illo caelesti foro suam felicitatem mercantur. Vt quemadmodum qui modicam pecuniam ad forum accedens secum defert, rem parui valoris potest emere; qui vero magnam vim auri & argenti possidet, res pretiosissimas emptione conquiret; ita secundum magnitudinem charitatis iusti gloriae mensuram accipiunt. De peccatrice muliere dictum est à Domino: Remittuntur ei peccata multa, quoniam

Matt. 20. 8.

14.

Ioan. 14. 23.

Ioan. 14. 31.

Luca 7. 47.

quoniam

quoniam dilexit multum. Id est: quia externa signa multa & magnae dilectionis exhibuit, ex aequo & bono factum est, vt a me multa & magna peccata gratis ei remitterentur. Vel quia te vera multum dilexit post remissionem peccatorum, multa & magnae poenae tantis peccatis debita illi condonatae sunt. Sicur autem pro mensura charitatis & detestationis peccatorum plus aut minus poena remittitur, ita plus aut minus gloriae decernitur. Et qui nihil habet charitatis, plane nihil est, qui aliquid eius habet, aliquid est; & qui magnam perfectionem charitatis habet, magnus est. Propterea dixit Paulus: Si charitatem non habuero, nihil il sum. Vnde cum charitas sit, quae nos aliquid facit, consequens est, vt maior charitas maiores apud Deum & gloria digniores efficiat. Et, si dicas quod iustitia ac virtuti habitae, ac bonis operibus gloria responderet? Audi Augustinum dicentem. Charitas inchoata, inchoata iustitia est; charitas prouecta, prouecta iustitia est; charitas magna, magna iustitia est; charitas perfecta, perfecta iustitia est. Charitas bonorum operum est origo, & sanctis operibus, in iustis augetur, & crescit. Coincidunt ergo, aut commensurantur in adultis charitas & bona opera, & pulchritudo iustitiae. In eis post primam charitatem in baptismo, aut in momento iustificationis infusam, non potuit charitas nisi bonis operibus, aut interioribus, aut exterioribus aliquid augmentum obtinere.

Huius ergo virtutis praestantissima soror est obedientia, ei quidem admodum similis. Nam vtraque nos Deo iungit, & de illa scriptum est: Qui manet in charitate, in Deo manet, & Deus in eo. De hac vero: [Et qui seruat mandata eius, in illo manet, & ipse in eo.] Atque de hac duplici virtute dixit Beda. Sit tibi Dominus Deus, & esto domus Dei: mane in Deo, & mane in te Deus. Mane in te Deus, vt te contineat: manes in Deo, ne cadas. Serua mandata eius, tene charitatem, noli te dinellere a fide illius, vt glorieris in praesentia ipsius, & securus manebis in eo modo per fidem, tunc per speciem. Manebit & ipse perennis in te, iuxta quod ei Psalmista decantat: In aeternum exultabunt, & habitabis in eis. Vtraque etiam virtus facit idem velle cum Deo, & idem nolle, licet diuersa ratione; nam charitas per modum amici, obedientia per modum subditi. Illa, quia diligit, & haec, quia fidelis est, ex toto corde proclamant: [Doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.] Vtraque secundum diuinum beneplacitum desideria, & actiones suas dirigit, & non aliam regulam, nisi quod debet, iubet, aut quod Deus fieri vult, exquirat. Atque: In toto corde meo exquisiui te, ne repellas me a mandatis tuis. Vtraque est virtus generalis, quae ad omnium mandatorum custodiam impellit. Ac tandem sicut charitas est omnium forma virtutum, quibus vitam, & esse tribuit; ita & obedientia quodammodo virtutum est forma, quoniam id vnum in actionibus earum, vt diuina praeccepta compleantur, spectat. Si autem tanta est similitudo obedientiae, & charitatis, non mirum si dicamus pro mensura obedientiae iustis praestitae gloriae praemium augeri. Et quid ita est. Nam qui amplius laborauerit, & Dei, ac praetorum mandatis obedientior extiterit, is maioris gloriae particeps fiet. Vnicuique enim redditurus est Dominus secundum opera sua, qui vero amplius obedientiae, & mandatorum impletioni se dedit, plura & perfectiora opera virtutis eliciet: maiorem igitur mercedem accipiet. Et si pro mensura delicti, quae ad trans-

A gressionem pertinet, erit & plagarum modus; pro mensura etiam bonorum operum, quae sunt obedientiae fructus, merces illis destinata excrescet. Ac tandem crescente iustorum obedientia, crescit & charitas, quae bonorum operum ex obedientia factorum accessione capit augmentum. Ergo secundum augmentum obedientiae in iustis reperta (de hac enim loquimur) sicut & charitas, ita & gloriae merces augetur.

B lam ex his licet colligere quam magna erit in caelis perfectorum obedientium gloria, qui scilicet omnem vitam suam iuxta obedientiae praescriptum dirigunt, & vniuersa opera etiam indifferencia, & naturalia, vt sunt manducare, dormire, quiescere, secundum regulam obedientiae disponunt, & nec in minimo ex animo ab obedientia discedunt. Certè tanta erit ipsorum felicitas, vt nec lingua eloqui, nec mens valeat comprehendere. Quare merito Dionysius Richelius ad perfectionem obedientiae exhortans ait: Quarto ad hoc prouocare debet contemplatio beatitudinis gloriosissima, quae obseruantibus suam professionem promissa est, ac praestanda. Quanto enim in hac vita plenius se ipsos offerunt Deo, & eius seruituti se mancipant, tanto in regno caelesti Deus seipsum plenius, clarior, atque suauis reddet, coniunget, & applicabit ipsis; & quanto plus propter Deum suas siegerunt, ac abiecerunt voluntates, & quod per obedientiam profundius humiliauerunt seipsum, eo in paradiso caelesti Deus omnipotens gloriosius adimplebit voluntatem ipsorum, eosque sublimius collocabit. Haec ille, qui & statim ex vitis Patrum historiam narrat, Quod quidam sanctorum Patrum in extasi positus vidit quatuor genera hominum Deo placentium. Vnum fuit infirmorum, qui in suis infirmitatibus patientiam habent, & Deo regratiantur. Secundum fuit, eorum qui hospitalitatem, & opera misericordiae exhibent. Tertium fuit, omnino solitariorum. Quartum, cenobitarum, qui sub spiritualis patris, aut matris regimine seruiunt Deo. Hi erant maiores in gloria, & torquibus vti aureis videbantur, qui praeter caeteris propriam voluntatem propter Deum integralius dereliquerunt. Hi profecto clarissimum specimen praebent, quod magnam charitatem habent, quod proprium amorem perfecte reiciunt, quod feruentissimè se totos abnegant, & a terrestri Adamo secedentes, Adamo caelesti, scilicet Christo, se omnino conformare student. His vero iure optimo maiorem gloriam coniectamur paratam esse, quam illis, qui extra obedientiam rectè viuunt, & non ad tantam sui abnegationem, & Christi imitationem perueniunt. Illi videntur aliquid sui Deo dicasse, illi vero vniuersa, quae sunt, & habent, mente promptissima obtulisse. Istas vero maior & pretiosior oblatio, & Deo gratior, & maiori praemio dignior censetur. Nec immerito pulcherrimis torquibus exornantur, qui colla sua iugo obedientiae & subiectionis vinculis subdiderunt. Implebitur in te, o iuste, si hanc fueris obedientiam sectatus, illud Ecclesiastici: Decor vitae est in illa, & vincula illius alligatura salutis. Stola gloria indues eam, & coronam gratulationis superpones tibi. Cum, inquam, iugum audis, & vincula meditaris, ne existimes in obedientia aliquid dedecoris reperiri. Decor enim vel ornatus aureus, qui vitam impertiat, est in illa, cum maximus honos sit, & praemio vitae aeternae dignus, propter Deum homini subieci, & propriam voluntatem abnegare. Obedientiae vincula non tam vincula sunt, quam fila hyacinthina (vt habet alia li-

Dion. de professione monast. ar. 14.

Eccles. 6. 31.

1. Cor. 13. 2.

Aug. lib. de nat. & gra. c. 11. 10. 7.

1. Iom. 4. 16. 1. Iom. 3. 24. Beda in Iom. ad c. 6.

Psal. 5. 12.

Psa. 142. 10.

Psal. 118. 10.

tera)

tera) vel alligatura salutis. Hæc nos ligat, vt liberet, tenet, vt saluet, & vt à fouea iniquitatis eripiat. Conuertiturque in stolam gloriæ, & seruum exultationis, quoniam qui obedientie se subiecit, pro veste seruiti amicum beatitudinis, & pro subiectione coronam regni, qua in perpetuum exaltet, accipiet.

Aliud caput tandem attingamus, ex quo obedientium gloria colligatur. Illud autem est illustrissimum virtutum comitatus, qui obedientiam vndique cingit. Nam qui perfectè, & ob Dei, ac perfectionis amorem se homini subiecit, certè magna charitate flammatur, certissima spe ac fiducia subnititur, profundissima humilitate decoratur, fortitudine roboratur, patientia defenditur, & constantia stabilitur. Quid quòd virtutes reliquæ obedientiam præcedunt, aut subsequuntur, nihilque est in hoc virtutum, ac bonorum operum genere, quod non verus obediens exquisitè perficiat? Hinc est, quòd cum virtutes ad hoc data sint, vt affectus comprimant, & vires nostras ordinent, Deoque subdat, hæc vna obediencia, tamquam omnes virtutes continens, mirificè præstat. Intellectum Deo, ac prælati subiecit, voluntatem frangit, vires sensuum, & membra ad opus mouet, & quidquid est in homine, in omni loco, & in omni tempore in Dei obsequium impendit. Si ergo vna virtus sola magnam in cælis gloriam expectat, & meritò expectat, hæc virtus generalis cæteras quasi sui partes continens, atque ea si cumulara meritis, & laboribus circumsepta, quod præmium expectabit, ad quam gloriosam sedem ascendet? De quibusdam sanctissimis viris, vt de Martino & Francisco, canit Ecclesia:

Hic sanctus pauper, & humilis cælum diues ingreditur, hymnis cælestibus honoratur. Liceat mihi de hac virtute præstantissima hoc idem ad ostensionem eius gloriæ cantare. Obedientia pauper, & humilis cælum diues ingreditur, hymnis cælestibus honoratur. Expende tu, cum duo homines, alter pauper, & alter diues curiam regiam ingrediuntur, pauperis diuitisque discrimen. Si curiam ingreditur pauper, aut certè eius honestus, sine strepitu ab aliquo amico excipitur, at si clarissimus princeps adueniat, non sine magno plausu, & celebri apparatu ciuitatem ingreditur. Nobiles & magnates ad eum extra ciuitatem accurrunt, & cum illustri comitatu in domum amplissimam optimè præparatam, vel certè in ipsam regiam deportant. Huius discriminis causa est, quòd ille vt pauper, hic vt diues; ille vt priuata persona, hic vt publica curiam intrauit. Sic ego de obedientia, ac de alia quadripartita virtute morali cogito. Si cælum ingreditur continentia, si fortitudo, si paupertas, si alia similis virtus, in qua quis emittit, locum, & hospicium suis meritis parem inueniet. At obedientia perfecta si cælum ingreditur, vt princeps clarissima ingreditur, quam omnes virtutes cingunt, multa dona committantur, plurimi sancti labores circumdant, ita vt pro meritis, debeat locum eminentiorem accipere, & in domum amplissimam, ac plurimis diuitiis refertam deportari. Hæc cælum ingreditur diues in meritis, diues in miraculis, diues in virtutibus, diues in signis. Diues quidem in meritis, quæ quia omnia vt obediens perficit, in omni loco, & in omni tempore, & in omni opere sua metita auget. Diues in miraculis, quoniam à Deo plurima miracula facta sunt, vt quam sit sibi grata subiectio, approbet atque confirmet. Diues in virtutibus, quæ ad omnem virtutem exercendam allicit, & cœtum vniuersarum virtutum vel præcipientium, vel comi-

tantium, vel subsequentium secum vehit. Diues tandem in signis, quia veræ sanctitatis est index, Christi, & Sanctorum imitatrix, & omnis, quæ imitatoris Adæ videbatur, propria voluntatis expultrix. Virtus tam diues, tam præclara, tam illustri quid ni magnam in cælis gloriam obtineat? Certè veri obediens atque perfecti incomparable gloria præmium possident, vt ille, qui per obedientiam vsque ad mortem exaltatus est, membra sua iter subiectionis ingressa secum in eminentissimo loco collocet, & præmio magna felicitatis exaltet.

Qua viâ, & ratione discemus Obedientiam.

CAPVT XVII.

M N I s obedientiæ latitudo septem à nobis gradibus comprehensa, tribus illis præcipuè continetur, quibus quod à superiore mandat, exequimur: & voluntatem nostram maioris voluntate formamus, & iudicium iudicio eius submittimus. Pro his ergo tribus gradibus assequendis specialia media assignabimus, quæ si præstiterimus, beneficio Dei, perfectionem obedientiæ consequemur.

Vt ergo, religiose vitæ ad promptam obedientiam executionis peruenias, hæc tibi sunt omnimodis obseruanda. Nulli ministerio, nulli occupationi, nulli rei quantumuis speciosæ, aut fructuosæ, nisi soli obedientiæ te dedices. Publicus, exempli gratia, Theologiæ, aut Philosophiæ præceptor, doctrinæ, & lectioni se consecrat, concionator concionibus disponendis, & prædicandis, scholasticus studiis, officialis muneribus externis se dedicat, & quia vnusquisque est suæ occupationi dicatus, & plus nimio addictus, hinc prouenit, vt difficultatem in obedientia recenter sibi iniuncta sentiat, & non promptè neque hilariter pareat. Quæ ergo nobis fuerint quasi stabiliter, & ex professo, atque ad longum tempus iniuncta, diligenter quidem, & alacriter facienda sunt, ac sine immoderata adhesionem præstanda, vt quotiescumque ea vel interrumpere, vel pro aliis muneribus commutare, vel ex toto omittere oporteat, obedientia non alicui rei alligatos, sed promptos, sed expeditos, sed sibi soli dicatos inueniat. Hoc documentum ex Bonauentura discemus, qui loquitur in hæc verba: Esto dominus tui ipsius, nec des alicui potestatem cordis tui, nisi Deo, & prælato tuo propter Deum. Esto ita expeditus ab omnibus alienis occupationibus vel affectionibus, quòd in nullo, prælato tuo aliquando molestus sis pro licentiis aliquid agendi, vel eundi, vel dandi, vel accipiendi. Et ita liberè arbitrio tuo te committas, quòd tibi securè dicere possit: Fac hoc, & dimitte illud. Et tu sine murmuratione cordis, & difficultate facias, vel dimittas. Alioquin paruum fiduciam potes habere de merito obedientiæ tuæ, quam vouisti Deo in manibus sui vicarij, vel tui prælati. Si tu per impatientiam, vel importunitatem, cum volueris eum tibi seruire, vel te licentiare quo tempore velis, nolueris; murmures, tunc non intrares per ostium, quod est Christus, in ouile sanctæ religionis, quia non venit facere voluntatem suam,

sed

Bonaum.
trac. de
interiori
homine. p.
1. c. 40.